

Zpráva o činnosti Východočeského muzea v Pardubicích za rok 2012

1. Úvod

Činnost Východočeského muzea (VČM) byla v roce 2012 nejpodstatnějším způsobem dotčena těmito událostmi a skutečnostmi:

1. Celý areál zámku byl v roce 2012 silně poznamenán stavebními pracemi. Prováděla je firma Resa, a.s. Ostrava na objektech čp. 4 a čp. 2/3 v rámci projektu „Obnova hospodářských budov“. Původně stanovený termín dokončení a předání stavby 31. říjen 2012 nebyl dodržen, vzhledem k tomu, že firma spadla do konkurzu. Práce pak převzala její partnerská společnost Ing. Pekárek – stavební společnost Opava s.r.o., která pokračovala až do konce roku s tím, že termín dokončení byl přesunut do první poloviny roku 2013. Investorem akce je Pardubický kraj.

2. V rámci projektu schváleného v roce 2010 ROP NUTS II Severovýchod na projekt „Zvýšení atraktivity a rozšíření návštěvnických služeb v areálu zámku Pardubice“ ve výši 32 902 550,-Kč byly zahájeny práce na revitalizaci zámeckých valů – úprava cestiček, čištění prostor od křovisek a náletových rostlin. Do prací se zapojilo také muzeum svými prostředky i lidmi.

3. V průběhu roku byly dokončeny restaurátorské práce na movitých i nemovitých památkách kaple „Tří králů“. Odpovědným restaurátorem byl Mgr. Art. Dušan Rohlík, vlastní restaurátorské práce prováděla Akad. Mal. Hana Vítová, Václava Siglová. Zároveň byly provedeny přípravné práce pro restaurování trámového stropu a kachlových kamen v sálech prvního patra zámku, kde byla do té doby provizorně umístěna sbírka nábytku.

4. Východočeské muzeum dostalo v roce 2012 do správy areál školy SOŠ Poděbradská Pardubice v Ohrazenicích, který bude sloužit pro účely depozitářů VČM, Krajské knihovny a Východočeské galerie. Stavební úpravy v objektu č. 3, který byl určen pro uložení sbírkových předmětů muzea, byly provedeny jen v nejkvalitnější podobě. Proto byla dodatečně pořizována klimatizace, monitoring teploty a vlhkosti, přebudovány vstupní dveře do objektu a další práce směřující ke zmenšení energetické náročnosti objektu jsou plánovány na rok 2013. V průběhu jarních měsíců zaměstnanci muzea přestěhovali do Ohrazenic celou sbírku nábytku, část sbírek etnografie a textilu. Byl zde umístěn také výstavní fundus a nářadí provozního oddělení.

5. Zámek Pardubice se v roce 2012 stal jedním z center celostátního projektu „Pernštejnský rok“. Projekt vyhlásilo Ministerstvo kultury spolu s Národním památkovým ústavem a jeho cílem bylo seznámit širokou veřejnost s historickým významem tohoto slavného šlechtického rodu. Východočeské muzeum uspořádalo sítí dotací z Pardubického kraje, Města Pardubic a díky spolupráci s dalšími partnerskými organizacemi a subjekty celou řadu pořadů a programů, kterých se zúčastnilo přes 25 000 návštěvníků. K nejnavštěvovanějším pořadům tohoto roku patřila výstava Pardubice v době pánů z Pernštejna, Muzejní noc spojená se slavnostmi „Pod erbem zubra“ a pochodem na hrad Kunětická hora, červencové slavnosti věnované 500. výročí předání městského privilegia konšelům Pardubic, ale také přednáškové cykly a komentované prohlídky výstavy a zámku konané ve večerních hodinách. Pardubický zámek se stal 12.12.2012 místem slavnostního zakončení celého projektu Pernštejnský rok, při němž se uskutečnila předpremiéra filmu české televize „Svět podle Pernštejnů“ režisérky Zory Cejnkové.

4. Důležitým momentem, který v roce 2012 ovlivnil činnost VČM a celého areálu zámku z hlediska koncepčního bylo rozhodnutí zřizovatele o vypracování tzv. Management plánu pardubického zámku. Smyslem a cílem tohoto plánu je vytvořit závazný dokument, který obsáhne v minimální variantě areál zámku a domu Jonáše (jako sídla Východočeské galerie) v širší variantě prostor celého historického jádra města Pardubic a stanoví parametry dalšího rozvoje tohoto prostoru ze všech určujících hledisek (památkového, historického, kulturního, přírodovědného apod.) V roce 2012 vznikla základní koncepce plánu, byli osloveni partneři a bylo vybráno logo Zámku Pardubice pro zlepšení propagace tohoto objektu jako turistického cíle.

2. Zhodnocení plnění zřizovatelem stanovených ukazatelů

Východočeské muzeum v Pardubicích hospodařilo v roce 2012 celkem s dotací ve výši 31.932.642 Kč, z níž bylo na provoz muzea použito 31.540.082 Kč. V této částce je zahrnuta suma 2 500 000 Kč na pokrytí zvýšených nákladů s archeologickým výzkumem při akci „Záchranný archeologický výzkum na stavbě „Revitalizace historické budovy Regionálního muzea v Litomyšli“ (vyčerpáno 1.192.753,04 Kč v roce 2012, nevyčerpaná částka ve výši 1.307.246,96 Kč bude dočerpána do konce dubna 2013).

Další granty a dotace:

Z Úřadu práce Pardubice muzeum získalo částku ve výši 189.560 Kč na pokrytí mzdových a sociálních nákladů na tři pracovní pozice (2x zřízenec kulturních zařízení, průvodce a 1x sekretář – evidence sbírek)

Z přidělu od Univerzity Pardubice na projekt „Inovace studijního programu Historických věd Filozofické fakulty a Výtvarných umění Fakulty restaurování Univerzity Pardubice, reg. číslo projektu CZ.1.07/2.2.00/07.188 z poskytnuté částky 378.698,96 Kč byly čerpány finanční prostředky ve výši 240.932,06 Kč. Nedočerpaná částka ve výši 137.766,80 Kč byla vrácena na bankovní účet Univerzity. V roce 2012 byl tento tříletý projekt ukončen.

Dále VČM obdrželo dvě dotace od Magistrátu města Pardubic a to:

50.000 Kč na Muzejní noc na pardubickém zámku
150.000 Kč na výstavu „Pardubice v době pánů z Pernštejna“

Dalším příspěvkem byla dotace z rozpočtu města Litomyšle:

3.000 Kč na grafickou přípravu a výrobu kalendáře k výstavě "Poklady z hlubin věků, archeologie Pardubického kraje"

Dále VČM obdrželo finanční podporu od těchto partnerů a sponzorů:

Elektrárny Opatovice - 35.000 Kč na tiskové a reprografické práce spojené s výstavou „Pardubice v době pánů z Pernštejna“

Firma Prospecto v.o.s. Zruč nad Sázavou – 5.000 Kč na kalendář k výstavě "Poklady z hlubin věků, archeologie Pardubického kraje"

Firma Josef Rafael Hradec Králové – 3.600 Kč na kalendář k výstavě "Poklady z hlubin věků, archeologie Pardubického kraje"

Perníková chaloupka – Muzeum Perníku Ráby – 6.000 Kč na provozní muzejní činnost spojenou s výzkumem historie perníkářského řemesla

Dotace na investice přijata od PK ve výši 700.000 Kč – poskytnuto na technické zhodnocení trafostanice – navýšení rezervovaného příkonu elektřiny 500.000 Kč, na monitorování vlhkosti a zateplení depozitáře v Ohrazenicích 200.000 Kč.

1. Kapitálové výdaje. Použití investičního fondu a odvod ve výši 3.650 tis. Kč bylo dle dispozic zřizovatele dodrženo. Konkrétní čerpání investičního fondu se souhlasem zřizovatele viz níže bod 6.

2. Běžné výdaje byly rozpočtem schváleny ve výši 26.000 tis. Kč, po úpravách 31.540 tis. Kč. Z toho činily věcné náklady 11 706 tis. Kč a osobní náklady 19 834 tis. Kč. Stanovený limit vlastních příjmů ve výši minimálně 7% příspěvku byl splněn, stanovený limit prostředků na platy byl rovněž dodržen.

3. Péče o fond

akviziční činnost

Do sbírek získalo VČM 438 předmětů (7510 ks), z toho nákupem 449 předmětů, darem bylo získáno 161 sbírkových předmětů a vlastním sběrem nebo výzkumem 6852. V rámci nákupů se především pokračovalo v získání další části souboru uměleckého skla ze zaniklé sklárny ve Škrdlovicích (r. 2008). Větší akvizice pochází z terénního výzkumu a vlastního sběru (6804 ks archeologie, 518 800 pohlednice).

evidence sbírek

Ve sbírce muzea je 164772 evid. č. (něco přes 800 tisíc předmětů) členěných do 37 podsbírek, z nichž 9 má svou hodnotou význam celostátní a vyšší. Bylo vyřazeno 10 event.č. (sb. militární) , zpracováno 5511 evidenčních čísel. Inventarizace byla provedena u 16364 evid. č. (20423 ks). VČM zapůjčilo do jiných organizací doma i v zahraničí celkem 1561 předmětů.

ochrana a uchování fondu

V první polovině roku byla přestěhována sbírka nábytku z provizorních depozitářů v prvním patře zámku do budovy v Ohrazenicích, (celkem 442 ks), část textilních sbírek a etnografie. Na stěhování se podílelo provozní oddělení, kurátoři sbírek a restaurátoři, kteří předměty ošetřili a zabezpečili proti poškození. Budova 3. areálu v Ohrazenicích byla dodatečně vybavena v některých částech klimatizací a monitoringem klimatu.

restaurování a konzervování fondu

Vlastní laboratoř konzervovala 1994 sbírkových předmětů a obsah 1256 souborů archeologických materiálů a restaurovala celkem 191 předmětů (z toho 172 keramických celků). Pracovníci dílen monitorují systém teploty a vlhkosti v depozitářích a spravují depozitář textilu. Činnost dílen byla významným způsobem ovlivněna stěhováním svírek do depozitáře v Ohrazenicích a přípravou výstav, pro které připravovaly předměty ze sbírek nábytku, textilu, domácnosti apod.. V dílnách bylo v roce 2012 vyrobeno přes 70 ks galvanoplastických replik mincí a pečetidel, pro výstavu Kavárny a cukrárny fenomén společenského života 11205 ks replik cukrářských výrobků z 20. – 40. let 20. století. Restaurátoři ve spolupráci s kurátorkou provedli inventuru sbírky domácnost a její digitalizaci a fotodokumentaci sbírky hračka.

Renata Vašicová se v roce 2012 účastnila kontrolních restaurátorských prací mobiliáře ze zámecké kaple. Zástupci restaurátorů také posuzovali archeologické předměty zpracované firmou Labrys a Prospecto.

Restaurátorské dílny poskytly stáže a praxe pro 3 studenty z Univerzity Pardubice (1 týden) a Vyšší odborné školy Trutnov (2 týdny) a Univerzity Pardubice (formou exkurze 2x).

vědecko – výzkumná činnost

Pracovníci muzea završili v roce 2012 dva vědecko výzkumné projekty: P. Vorel: Mince a jejich nálezy v českých zemích jako pramenný zdroj výzkumu měnové integrace Evropy na počátku raného novověku; J. Dolanský: Pavouci rodu Chiracanthium střední Evropy - determinační klíč, rozšíření, ekologie). Kromě toho řešili pracovníci VČM vlastní výzkumné úkoly muzea: Geologická, faunistická a floristická dokumentace regionu působení muzea; Archeologické výzkumy a archeologická dokumentace regionu PK; Dějiny východních Čech se zřetelem na Pardubický kraj. V rámci plnění všech výzkumných úkolů publikovali odborní pracovníci VČM celkem 40 odborných studií, článků v časopisech, sbornících, vydali 3 samostatné odborné publikace a měli 5 vystoupení na konferencích a odborných seminářích. Archeologické odd. v roce 2012 provedlo 223 výzkumů v terénu z toho 23 pozitivních.

4. Odborná činnost ve vztahu k odborné veřejnosti

metodická činnost vůči organizacím Pk i mimo něj

Odborní pracovníci muzea poskytovali metodickou pomoc **muzeím Pardubického kraje** i mimo něj.

Jednalo se např. o pomoc přírodovědného oddělení při hodnocení stavu entomologické sbírky v Městském muzeu v Moravské Třebové, poskytování konzultací při tvorbě expozic v MM Rychnov nad Kněžnou, Dvůr Králové n.L. Další odborné konzultace historického oddělení při tvorbě výstav, expozic a určování sbírek se týkaly muzeí ve Svitavách, Poličce, Chrasti, Vysokém Mýtě, Chrudimi a dalších.

Mimo Pardubický kraj byla poskytnuta metodická pomoc byla poskytnuta Muzeu města Brna, Muzeu Karlovy Vary, Muzeu města Cheb, Národnímu muzeu v Praze, Středočeskému muzeu v Roztokách u Prahy a dalším. Významnou byla spolupráce na realizaci pražské výstavy o rodu pánů z Pernštejna v Salmovském paláci, pořádanou Národním památkovým ústavem v Praze.

Restaurátorské oddělení poskytlo metodickou pomoc 29 institucím: MM Skuteč, MMPolička, Muzeum a galerie Orlických hor Rychnov nad Kněžnou, Muzeum východních Čech Hradec Králové, Muzeum železniční dopravy Rosice nad Labem, Muzeum a galerie v Rosicích u Chrasti, NPÚ Praha, NPÚ Pardubice, Oblastní muzeum v Chomutově, RM Chrudim, Univerzita Pardubice, VŠCHT Praha, Vlastivědné muzeum Choltice, VČG Pardubice, Tvrz Orlice Letohrad. Restaurátoři zodpověděli celkem 53 badatelských dotazů.

Přehled metodické a odborné činnosti VČM pro jiné organizace	
Název organizace	restaurování a instalace výstav
Národní muzeum v Praze MM Karlovy Vary RM Vysoké Mýto Skanzen Etar Bulharsko - Československý klub T.G. Masaryka Plovdiv Bulharsko	restaurování pro výstavu "Dětský svět císaře pána" restaurování a instalace ve stavě "Symfonie kabelek" příprava a instalace ve výstavě "Zločin a trest" řemeslné výrobky pro výstavu "Velikonoce v Č. a na Slovensku"
MM Polička	metodická a praktická pomoc konzervace a restaurování (3 čepce) kontrola na místě, stanovení podmínek pro uložení sbírek
Muzeum Choltice	ošetření sbírkového dřeva, napuštění, fixování, uložení krojů, fotodokumentace
Muzeum Letohrad Muzeum řemesel, Tvrz Orlice Letohrad	restaurování 47 předmětů písemné metodické pokyny pro klimatické podmínky výstavních prostor
Policie ČR	dokumentace historické uniformy metodické pokyny pro zpracování slinuté a pórovité keramiky
Veselý kopec - skanzen RM Chrudim	metodické pokyny ke konzervaci nádoby olejomalba - posouzení stavu, ošetření, stanovení podmínek k uložení
MM Skuteč MM Přelouč	restaurování betlému restaurování betlému, posouzení prostoru pro instalaci, stanovešní podmínek
MM Svitavy	pro uložení, instalaci, zajištění převozu, zaškolení 2 pracovníků MMSvitavy.
Muzeum Nasavrky Muzeum a galerie O.h. Rychnov n. Kn. MVČ Hradec Králové NPÚ Pardubice Tramonta Chrudim TR instruments ARÚ ČSAV Praha	konzultace

VŠCHT Praha

Muzeum řemesel Letohrad

MM Česká Třebová

Jihomoravské muzeum Znojmo

Muzeum železnic Rosice n. L.

Muzeum perníku Ráby

jiná spolupráce

Státní mincovna Jablonec n.N.

galvanoplastické kopie mincí

Spolupráce s jinými subjekty

Spolupráce s Východočeskou galerií (VČG) a Krajskou knihovnou (KKN) se projevila především pořádáním společných akcí. V roce 2012 to bylo např. propojení pořádaných výstav tím, že ve VČM byla připravena doprovodná výstava ze sbírky paleontologie a archeologie k výstavě kvašů a olejů Zdeňka Buriana, která probíhala v domě U Jonáše. Naopak výstava Botanická ilustrace ve VČM se stala inspirací pro dětské dílny pořádané ve VČG. Obě organizace spolupracovaly při přípravě Muzejní noci, při organizaci folkového festivalu Pernštejnská Fortuna a Štědrovečerní noci.

VČM a VČG připravily společnou vstupenku pro návštěvu obou institucí (platná 2 dny, v praxi od ledna 2013).

Zatím málo viditelná, ale o to zásadnější je spolupráce obou ředitelek na projektech, které se týkají budoucnosti zámeckého areálu a využívání společných prostor. Jde zejména o práci na tzv. Management plánu pardubického zámku, na využití prostor, které jsou součástí rekonstrukce a stavebních úprav (nová pokladna) a také depozitárního areálu v Ohrazenicích. Konkrétním výsledkem této spolupráce a společného postupu při propagaci byla soutěž o nové logo zámku Pardubice, která proběhla na podzim roku 2012.

VČM, VČG a KKN připravily společnou akci Den dětské knihy a společně s Pardubickým krajem a středními školami Pk uspořádaly 2 nové velké akce pro širokou veřejnost: Velikonoce a Dožínky na pardubickém zámku.

badatelské služby

Pracovníci muzea poskytli v roce 2012 služby 110 badatelům a provedli celkem 562 badatelských úkonů (osobní konzultace, rešerše a badatelské dotazy elektronickou nebo písemnou formou, telefonické dotazy).

muzejní knihovna

Studijní knihovna se v roce 2012 rozrostla o 277 přírůstkových čísel, z toho 72 knih, 202 periodik a časopisů, 3 Eknihy /založena nová řada pro elektronické knihy/. Do příručních knihoven pracovníků muzea bylo zapůjčeno 140 knih a periodik. Celkem knihovnu navštívilo 97 badatelských návštěv, kterým bylo zapůjčeno 586 knih (266 titulů ze studijního fondu a 320 ze sbírkového fondu). Celkem se uskutečnilo 5 meziknihovních výpůjček.

Ve spolupráci s firmou AMPAKO se podařilo digitalizovat velkou část nejfrekventovanějších výtisků historických regionálních novin.

5. Aktivity ve směru k široké veřejnosti

Expozice a výstavy v roce 2012

V roce 2012 připravilo Východočeské muzeum celkem 14 výstav z toho 3 velkoplošné výstavy o rozloze cca 200 m² a 11 tzv. menších výstav do 100m². V roce 2011 to bylo celkem 13 výstav z toho 6 velkých a 7 menších. Pokles velkých výstav byl způsoben „ztrátou“ výstavního sálu z čp. 2. Pro

realizaci výstavy Pardubice v době pánů z Pernštejna byl proto využit náhradní prostor přednáškového sálu a pro menší výstavy tzv. Malý gotický sál (dříve kavárna) a chodba přiléhající k rytířským sálům.

K nejzajímavějším a nejnavštěvovanějším výstavám roku 2012 patřily:

„Pardubice ve víru tance“, doprovázené řadou přednášek (včetně přednášky etiketě L.Špačka) a tanečních dílen (od mateřských školek až po seniory). Navštívilo ji cca 6000 návštěvníků.

„Pardubice v době pánů z Pernštejna“, jako jedna z pilotních akcí Pernštejnského roku v našem regionu (cca 2100 návštěvníků), Zájem vyvolala také výstava Modelářství je vášeň (2500 návštěvníků).

V roce 2012 byl poprvé otevřen jako nový prohlídkový okruh protiletecký kryt v zámeckých valech.

Přehled výstav 2012	
Velké výstavy zahájené v roce 2012: /200m2/	
Pardubice v době pánů z Pernštejna 1494 – 1560	14.6.- 30.10.2012
Modelářství je vášeň.	24.5. – 4.11.2012
Kavárny a cukrárny, fenomén společenského života.	13.12.2012 – duben 2013
Rižská secesní architektura	26.1. – 26.2. 2012
Velké výstavy zahájené v roce 2011 s převážným průběhem v roce 2012:	
Pardubice ve víru tance	do 19. 4. 2012
Zločin a trest	do 29.1. 2012
Menší výstavy / do 80m2/	
Taneční šaty	1.3.-9.4.2012
Betlémy	24.11. – 6.1.2012
Botanická ilustrace	11.2. – 29.4. 2012
Vzpomínky na Velkou Pardubickou	27.9. – 28.10. 2012
Nový Zéland	3.3.- 15.4. 2012
Peníze a poklady – nálezy mincí na Pardubicku.	22.12.2011 – leden 2013
Jadran Šetlík – projekt „Osobnosti naší vlasti“	27.11. – 5.12.2012
Mineralogická a geologická sbírka VČM	duben – listopad 2012
Doprovodná výstava k výstavě VČG Kvaše a oleje Zdeňka Buriana	20.6. – 2.9. 2012
Výstavní a akviziční projekt „Pardubický objektiv“:	
Evžen Báchor – fotografie	28.6. – 2.9.2012
Luděk Vojtěchovský – fotografie	7.11.-3.2.2012

Kulturní a populárně naučný program

V roce 2012 připravili zaměstnanci muzea ke všem velkým výstavám několik doprovodných akcí pro širokou veřejnost. V roce 2012 se areálu Zámku Pardubice konala řada akcí, které byly spojeny s celostátním projektem **Pernštejnský rok** (např. večerní prohlídky zámku, přednášky, Muzejní noc, Oslavy 500 let od předání městského zřízení, Slavnostní zakončení Pernštejnského roku a další), na kterých se organizačně spolupodílely i jiné partnerské organizace (Univerzita Pardubice, SH Kunětická hora, Město Pardubice a další). Ve spolupráci s agenturou „Folk žije“ uspořádalo muzeum první ročník **folkového festivalu Pernštejnská Fortuna**, který navštívilo 2 500 návštěvníků. Společnými silami s Východočeskou galerií, Krajskou knihovnou, Pardubickým krajem a středními školami Pk uspořádalo velmi úspěšné pořady: **Velikonoce a Dožínky** na pardubickém zámku – jako novou formu prezentace všech těchto organizací.

Formou projektu **Laus Archaeologia** muzeum spolu s ostatními muzei Pk propagovalo archeologickou práci formou putovní výstavy, společným webem a kalendářem.

Muzejní pedagožka připravila 10 (z toho 4 nových) **specializovaných programů pro školy**, které navštívilo **4 612 žáků ve 197 lekcích**. Největší zájem byl o programy Ve víru tance (481), Botanická ilustrace (309), Modelářství je vášeň (307) Pardubice v době pánů z Pernštejna (646) Zájem škol vzbudila opět soutěž pořádaná ve spolupráci s Kulturním centrem Pardubice a speciální pořady v rámci akce Dožínky na zámku v Pardubicích a společná akce „Noc s Andersenem“, kdy se muzeum připojilo k akci Krajské knihovny.

V roce 2012 byla pokračovala tradice tzv. knižního veletrhu nejen odborné literatury nazvaného „**Zámek plný knih**“, kterého se zúčastnily kulturní a odborné instituce z celé republiky (muzea, galerie, památkový ústav, archivy a další) s nabídkou vlastní vydávané literatury. Součástí veletrhu bylo také **autorské čtení** a besedy s historiky Vl. Vondruškou a P. Vorlem.

Projekt Laus archaeologia

Projekt Laus archaeologia - projekt muzeí Pk, jehož smyslem je všestranná prezentace archeologie a činnosti archeologů působících v muzeích zřizovaných Pardubickým krajem. V rámci projektu bylo v roce 2012 realizováno:

Tisková konference o projektu 25.4.2012

Výstava „Klenoty z hlubin věků, archeologie Pardubického kraje“

Webové stránky projektu

Kalendář 2013

publikační činnost

VČM vydalo 3 periodické sborníky: Východočeský sborník historický; Východočeský sborník přírodovědný – Práce a studie; Panurus, ornitologický sborník 20, 2011.

přednášková činnost (2275 návštěvníků)

VČM zorganizovalo tradiční cykly přednášek s tematikou archeologie, historie, přírodovědy a cestování. V rámci přednáškové činnosti se VČM v roce 2012 zapojilo podruhé do celostátního Týdne vědy a techniky, v rámci kterého uspořádalo ve spolupráci s ČSAV dvě přednášky pro školy. Mimo muzeum provedli zaměstnanci VČM celkem 42 přednášek a besed.

zahraniční prezentace

Ve spolupráci s Lotyšskou ambasádou v Praze proběhla výstava s názvem „Rižská secesní architektura“ (26.1. – 26.2. 2012). Vernisáž výstavy zahájil velvyslanec Lotyšské republiky v ČR, Kaspars Ozoliņš, který zde spolu s manželkou prezentovali také tradiční lotyšskou kuchyni. V prosinci roku 2012 se v Hittfeldu, Glasgalerie Stoltig konala sklářská výstava Triple Rubikon + Jiřina Žertová, Aleš Vašíček, kterou kur I. Křen. Restaurátoři muzea připravili řemeslné výrobky pro výstavu „Velikonoce v Čechách a na Slovensku“ pro Skanzen Etar Bulharsko.

Východočeské muzeum se zapojilo do mezinárodního projektu Europa Jaggelonica, který se v roce 2012 prezentoval výstavou, instalovanou v GASK Kutná Hora.

propagace

Muzeum na sebe v roce 2012 upoutalo pozornost zejména propagací spojenou s projektem „Pernštejnský rok“, který byl mediálně podporován Národním památkovým ústavem v Praze, Ministerstvem kultury, Městem Pardubice i Pardubickým krajem. V rámci projektu se průběžně při různých akcích zejména při propagaci Muzejní noci a Hradozámecké noci spojily Zámek Pardubice a Státní hrad Kunětická hora, jako bývalé pernštejnské objekty. K propagaci muzea a zámku přispělo vysílání pořadu „Historie CS“.

Východočeské muzeum se prezentovalo také na pražské výstavě „Pernštejnové a jejich doba“ (Salmovský palác, 3.5.- 2.9. 2013), zápůjčkami sbírkových předmětů i vlastním propagačním materiálem. Slavnostní zakončení Pernštejnského roku (12.12.2012) se konalo v rytířských sálech pardubického zámku, kde se v rámci celodenního odborného i veřejného programu konala předpremiéra filmu „Svět podle Pernštejnů“ autorky Zory Cejnkové. (Na filmu spolupracovali

zaměstnanci Východočeského muzea P. Vorel a F. Šebek, natáčely se interiéry i exteriéry Zámku Pardubice. Pro celostátní vysílání připraven v roce 2013).

Další prezentační akce – II. celostátní konference pořádaná agenturou pro podporu cestovního ruchu ČR - Czech tourism, pokračovala spolupráce s Asociací turistických průvodců, s Destinační společností Pardubického kraje, Českými drahami, Dopravním podnikem Pardubice a Technickými službami Pardubice. Zvýšila se společná propagace s Východočeskou galerií a Krajskou knihovnou v Pardubicích.

Meidálním partnerem muzea je český rozhlas Pardubice, se kterým intenzivně spolupracují kurátoři výstav a organizátoři akcí. V roce 2012 bylo nově natočeno cca 34 vystoupení v rámci propagace výstav, akcí a zajímavostí z prostředí muzea. F. Šebek, J. Tetřev aj. Rychlíková natočili celkem 18 dílů pro pořad Pardubická ohlédnutí se Svatoplukem Čechem.

Pro Českou televizi bylo natočeno a odvysíláno cca 11 vystoupení mj. pro cyklus „Poklady z depozitářů“, který byl vysílán v rámci Událostí z Regionů (ČT1, ČT 24). V tisku na webových portálech bylo prezentováno cca 130 článků a zpráv (Radniční zpravodaj, Pardubický deník, Střelecká revue apod.). K tradičním webovým portálům, na kterých se muzeum prezentuje přibyl v roce 2012 portál projektu Laus archaeologiae. Na tomto webu je populárním způsobem prezentována činnost archeologů z muzeí zřízených Pardubickým krajem (RM Litomyšl, RM Vysoké Mýto, VČM, RM Chrudim).

návštěvnost

Počet návštěvníků pardubického zámku v roce 2012 mírně stoupl, ale proměnila se struktura.

Klesl počet návštěvníků expozic a výstav, což souvisí se změnou užívání výstavního sálu v přízemí budovy čp. 2, který byl v rámci projektu Obnova hospodářských budov zámku upraven pro restaurační účely. Projekt nadále počítá s tímto sálem jako s multifunkčním prostorem, jeho původní charakter je však silně narušen zabudovanou vzduchotechnikou. Do budoucna je tedy nutné počítat se sníženým počtem velkoplošných výstav a tedy s poklesem návštěvníků, pro které jsou právě tyto výstavy atraktivní.

Naopak vzrostl počet návštěvníků ostatních akcí a programů, které pořádalo muzeum spolu s partnery. Ke zvýšení tohoto segmentu návštěvníků přispěl Pernštejnský rok, resp. masové akce, které se v rámci tohoto projektu uskutečnily.

Tabulkový přehled návštěvnosti Východočeského muzea a zámku Pardubice 2009 – 2012

Rok	Expozice a výstavy	Přednášky a exkurze	Kulturní a odborné akce muzea	Badatelské návštěvy, konzultace, posudky apod.	Celkem Muzeum	účastníci akcí jiných pořadatelů	Celkem zámek
2009	49.595	2.891	510	746	53.742	8.775	62.517
2010	56.997	1.532	1.684	1297	60.539	17.491	78.030
2011	55102	2.114	8.061	439	65.716	29.267	94.983
2012	49784 *	2.275	15.945	562	68.004	27.440	95.444

* z toho kryt 265; volné vstupy 4651; expozice v rámci jiných akcí 11184; programy pro školy v. 4715

cizí programy

Stoupající trend návštěvnosti akcí jiných pořadatelů zřejmě dosáhl svého vrcholu. Zatímco do roku 2009 se pohyboval na úrovni 9 – 12 tisíc, stoupl v roce 2011 na 29 200, v roce 2012 se dostal na úroveň 27.440.

Celková návštěvnost areálu zámku přesáhla v roce 2012 množství 95 tis. návštěvníků.

6. Provozní záležitosti

zhodnocení hospodaření

Hospodářský výsledek v roce 2012 byl 268 tis. Kč. V této částce je kalkulováno s povinným přesunem finančních prostředků do rezervního fondu na udržitelnost oprav z Norských fondů ve výši 250 tis. Kč. Celkové výnosy činily 35 068 tis. Kč. Celkové náklady činily 34 800 tis. Kč. Závazné ukazatele byly dodrženy.

podíl na celkovém rozpočtu

- mandatorní výdaje (tj. energie, osobní náklady, odpisy, úklid, pojištění vozidel, bankovní poplatky, povinné revize apod.) představovaly částku 25 944 tis. Kč, což činí 100 % ze schváleného rozpočtu, 82 % z upraveného rozpočtu a 75 % z celkových nákladů VČM.

- prostředky vynaložené na akvizice: 462 tis. Kč

- prostředky vynaložené na restaurování a konzervování sbírek : 30 tis. Kč.

- celkové příjmy: kromě provozního příspěvku Pk 31 540 tis. Kč a získaných grantů a dotací v celkové výši 392 tis. Kč (189 tis. Kč Úřad práce Pardubice, 150 tis. Kč Magistrát města Pardubice, 3 tis. Kč Město Litomyšl) činily vlastní výnosy 4 365 tis. Kč. Z toho byly příjmy ze vstupného 987 tis. Kč, příjmy z pronájmu prostor 580 tis. Kč, příjmy za provedené archeologické výzkumy 1 845 tis. Kč, tržby za prodané zboží 257 tis. Kč, finanční příspěvky 49 tis. Kč a ostatní příjmy z činnosti 406 tis. Kč. Příděl od Univerzity Pardubice 241 tis. Kč.

Z této dotace bylo čerpáno na provoz VČM 31.540.082 Kč. V této částce je obsaženo čerpání navýšené provozní dotace v částce 2.500.000 Kč na pokrytí zvýšených nákladů s archeologickým výzkumem při akci „Záchranný archeologický výzkum na stavbě „Revitalizace historické budovy Regionálního muzea v Litomyšli“

stav a čerpání fondů

zůstatek fondů k 31.12.2012 je 3 371 tis. Kč (počáteční stav byl 5 804 tis. Kč).

Z fondu FKSP byly během roku čerpány prostředky na stravování zaměstnanců v částce 150 tis. Kč, na nepeněžní dary k odchodům do důchodu 3 tis. Kč, příděl do FKSP byl ve výši 1% z mezd a to v částce 136 tis. Kč (zůstatek fondu je 122 tis. Kč).

Z fondu reprodukce investičního majetku byly čerpány prostředky na tyto investice:

nákladní automobil Ford Tranzit – 548 tis. Kč

klimatizace v depozitáři Ohrazenice – 1 185 tis. Kč

zateplení depozitáře Ohrazenice – 84 tis. Kč

monitoring vlhkosti v depozitáři Ohrazenice - 128 tis. Kč

úprava trafostanice – navýšení rezervovaného příkonu – 524 tis. Kč

povinný odvod do rozpočtu zřizovatele v částce 3 650 tis. Kč.

Fond byl tvořen odpisy v částce 2 644 tis. Kč

Zřizovatel do fondu vložil 700 tis. Kč na úpravu trafostanice 500 tis. Kč v areálu zámku (zvýšený výkon restaurace) a 200 tis. Kč na monitorování vlhkosti a zateplení depozitáře v Ohrazenicích (zůstatek fondu je 1 452 tis. Kč).

Rezervní fond byl v průběhu roku použit na čerpání účelově určených finančních darů ve výši 43 tis. Kč, je navýšen o příděl z HV za rok 2011 ve výši 6 tis. Kč, dále o povinný odvod na opravy z NF 250 tis. a fin.dary 49 tis. Kč (zůstatek je 1 391 tis. Kč).

Fond odměn je navýšen o příděl z HV za rok 2011 ve výši 180 tis. Kč a byl čerpán na odměny zaměstnanců ve výši 84 tis. Kč (zůstatek je 406 tis. Kč).

Východočeské muzeum má 60 zaměstnanců v přepočtu na plné úvazky (71 fyzických osob).

provedené významnější opravy

Během roku 2012 bylo na opravu a údržbu zámku vynaloženo 813 tis. Kč.

- malování prostor v depozitáři Ohrazenice – 136 tis. Kč
- za nátěry oken v depozitáři Ohrazenice – 137 tis. Kč
- zhotovení manipulační plochy pro zásah hasičů v depozitáři Ohrazenice - 119 tis. Kč
- úprava přenosu dat monitoringu vlhkosti z depa Ohrazenice na zámek – 23 tis. Kč
- úprava valů a ošetření stromů na valech – 206 tis. Kč
- oprava a údržba CCTV, EZS, EPS – 96 tis. Kč
- oprava kopírek, údržba a opravy strojů a nástrojů pro údržbu vnitřních i venkovních prostor zámku, údržba odvlhčovačů a zvlhčovačů, drobné opravy a údržba budov – 55 tis. Kč
- opravy a údržba autoparku – 41 tis. Kč

27.1.2013

Mgr. Jitka Rychlíková